

Antoni Bądkowski

Czechosłowackie prawo teatralne

Palestra 3/7-8(19-20), 120-121

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

młodocianych, którzy jednak, pozostając pod wpływem czynników emocjonalnych, często przedstawiają rzeczy w innym zgoła świetle.

Czechosłowackie prawo teatralne

W Czechach istnieje obecnie 49, a w Słowacji 12 teatrów. Jeden teatr przypada w Czechosłowacji na 200 tys. mieszkańców. Państwo dopłaca do teatrów znaczne kwoty, tak że tylko 37 procent dochodów teatrów pokrywane jest z wpływów za bilety, resztę zaś stanowią dotacje państwowe.

Ustawa z 16 listopada 1957 r. o działalności teatralnej nie wprowadza monopolu państwowego na prowadzenie teatrów. Teatry państwowe tworzone są na podstawie zarządzenia ministra kultury i sztuki. W zasadzie wszystkie teatry podlegają odpowiednim prezydiom rad narodowych (jednakże w Czechach „Teatr Narodowy” i „Teatr Objazdowy” podlegają bezpośrednio ministrowi oświaty i kultury). Tak samo przedstawia się sytuacja w Słowacji. Poza tym szkoły dramatyczne upoważnione są do organizowania przedstawień teatralnych publicznych.

Teatry prowadzone są przez dyrektorów. Dyrektor jest odpowiedzialny zarówno za poziom artystyczny przedstawień, jak i za gospodarkę teatru. Personel jest angażowany przez dyrektora w porozumieniu z radą zakładową i zwalniany za zgodą tejże rady.

Poza państwem teatry mogą być prowadzone tylko przez osoby prawne. Na prowadzenie teatru musi być uzyskana koncesja. Niezależnie od tego przewidziane są teatry amatorskie.

Prowadzenie teatru bez uzyskania koncesji zagrożone jest sankcją karną, mianowicie grzywną do 10 tysięcy koron lub naganą publiczną albo aresztem do 3 miesięcy.

Niezależnie od powyższej ustawy wydano dwie inne jeszcze ustawy dotyczące: pierwsza — koncertów i działalności muzycznej w ogóle, druga — produkcji estradowych, cyrków i innych imprez popularnych.

Urządzenie koncertów należy do zadań organów władz terenowych. Niezależnie od tego utworzono agencję centralną muzyczną i teatralną, która podlega ministrowi oświaty i kultury. Agencja centralna obowiązana jest pomagać władzom terenowym w urządzaniu koncertów; nadto załatwia ona wszystkie sprawy dotyczące zagranicy. Koncerty mogą być urządzane również przez zrzeszenia, przez spółdzielnie produkcyjne, przez restauracje uspołecznione i zakłady turystyczne; można je również organizować w miejscowościach kąpielowych lub letniskowych. Artyści

lub ich zespoły mogą sami organizować swoje występy. Osoby prywatnie nie mogą się podejmować urządzania koncertów.

Co się tyczy działalności estradowej, to jest ona prowadzona również przez organy władzy terenowej. Stworzono także specjalną organizację centralną w Pradze, która załatwia wszystkie sprawy związane z zagranicą. Jeśli chodzi o cyrki, to również istnieje przedsiębiorstwo centralne; ponadto różne przedstawienia cyrkowe, akrobatyczne, lunaparki itp. prowadzone są przez władze terenowe.

(opracował adw. Antoni Bądkowski)